

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

§ 1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
1. Ο συγκρητικός χαρακτήρας του 14 ^{ου} κεφαλαίου του Δεύτερου βιβλίου του ΠΚ....	1
2. Η ατελής αναγνώριση και προστασία κοινωνικών εννόμων αγαθών στην νεοελληνική πραγματικότητα.....	3
3. Η διείσδυση της ασθενούς συγκρότησης της νεοελληνικής κοινωνίας στις νομοθετικές επιλογές και την εφαρμογή του δικαίου	6
4. Η εργαλειακή ανάδειξη των εγκλημάτων «διατάραξης της ασφάλειας» των συγκοινωνιών	8
§ 2 ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ «ΔΙΑΤΑΡΑΞΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ» ΤΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (άρθρ. 290-291 ΠΚ)	11
1. Η κατ' αντανάκλαση προστασία της συγκοινωνίας στα άρθρ. 290 και 291	11
2. Ειδικότερα η «διατάραξη της ασφάλειας των συγκοινωνιών» και η σχέση της με την πρόκληση δυνατότητας κοινού κινδύνου	13
2.1. Παρεμπόδιση της κυκλοφορίας οχημάτων κ.λπ. τρίτων;.....	13
2.2. Το κριτήριο της παρατεινόμενης στο χρόνο επικινδυνότητας	14
2.3. Κριτική αποτίμηση	14
2.4. Ειδικά η πληθωριστική ποινική αντιμετώπιση των κινδύνων στην υδάτινη συγκοινωνία.....	18
2.5. Η συγκεχυμένη νομοθετική πρόσληψη για τα εμπλεκόμενα μεγέθη προστασίας – Αξιολογικές αντιφάσεις σε σχέση με τον ΚΟΚ.....	19
3. Το έγκλημα του άρθρ. 290	22
3.1. Η επίταση των κινδύνων στην οδική συγκοινωνία.....	22
3.2. Οδική συγκοινωνία.....	23
3.3. Διατάραξη	24
3.4. Περιπτώσιολογία από τη νομολογία.....	25
3.5. Δυνατότητα πρόκλησης κινδύνου για άνθρωπο	28
3.5.1. Οριοθέτηση.....	28
3.5.2. Ειδικότερα η ένταση διακινδύνευσης της σωματικής ακεραιότητας.....	32

3.6. Διατάραξη και κανόνες του ΚΟΚ – Η προβληματική της αρχής της εμπιστοσύνης.....	33
3.7. Υποκειμενική υπόσταση	34
3.7.1. Ο δυνητικός κίνδυνος ως παραπέρα αποτέλεσμα;.....	34
3.7.2. Νομολογιακές διακυμάνσεις.....	35
3.7.3. Αμελής διατάραξη	36
3.8. Η εκ του αποτελέσματος διακρινόμενη μορφή.....	37
3.9. Τρομοκρατική οργάνωση.....	39
3.10. Απόπειρα.....	39
3.11. Συμμετοχή	40
3.12. Ζητήματα διπλής αξιολόγησης της δυνητικής διακινδύνευσης και της επέλευσης του κινδύνου.....	41
3.12.1. Εκ του αποτελέσματος διακρινόμενο έγκλημα και σωματική βλάβη ή ανθρωποκτονία από αμέλεια	41
3.12.2. Λοιπές περιπτώσεις.....	44
3.13. Κρυπτοαμνηστεία και ειδική παραγραφή – Δικονομικά θέματα	45
4. Το έγκλημα του άρθρ. 291	46
4.1. Η θεμελίωση της αυξημένης προστασίας.....	46
4.2. Αντικειμενική υπόσταση.....	47
4.2.1. Σιδηροδρομική και υδάτινη συγκοινωνία και αεροπλοΐα.....	47
4.2.1.1. Σιδηροδρομική συγκοινωνία.....	47
4.2.1.2. Υδάτινη συγκοινωνία.....	48
4.2.1.3. Αεροπλοΐα	48
4.2.2. Διατάραξη της ασφάλειας.....	48
4.2.3. Δυνατότητα πρόκλησης κοινού κινδύνου	49
4.2.3.1. Κοινώς επικίνδυνο έγκλημα	49
4.2.3.2. Δυνατότητα πρόκλησης κινδύνου για ξένα πράγματα ή άνθρωπο	53
4.3. Περιπτώσιολογία από τη νομολογία.....	54
4.4. Η εκ του αποτελέσματος διακρινόμενη μορφή.....	63
4.5. Η εργαλειακή κάμψη της διορθωτικής πορείας του Ακυρωτικού για τον ενδεχόμενο δόλο	65
4.6. Απόπειρα – Συμμετοχή.....	67
4.7. Συρροές.....	67
4.8. «Παράβαση» διαταγμάτων και διοικητικών κανονισμών.....	71
4.9. Εγκληματική και τρομοκρατική οργάνωση.....	72
4.10. Δικονομικά ζητήματα – Η Επιτροπή διερεύνησης ατυχημάτων και ασφάλειας πτήσεων	73

5. Έμπρακτη μετάνοια	75
§ 3 Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ (άρθρ. 292, 293-297 και 291 παρ. 4)	77
1. Εισαγωγικές σκέψεις για την ποινική προστασία κοινωνικών εννόμων αγαθών.....	77
2. Το έγκλημα της παρακώλυσης συγκοινωνιών (άρθρ. 292)	85
2.1. Εισαγωγή.....	85
2.2. Αντικειμενική υπόσταση	86
2.2.1. Λειτουργία κοινόχρηστης εγκατάστασης που εξυπηρετεί τη συγκοινωνία	86
2.2.1.1. Εγκατάσταση που εξυπηρετεί τη συγκοινωνία – Ενδεικτική απαρίθμηση	86
2.2.1.2. Ειδικότερα το κλείσιμο των δρόμων πριν και μετά την ψήφιση του Ν. 4356/2015	87
2.2.1.3. Κοινή χρήση.....	89
2.2.2. Παρακώλυση	90
2.2.2.1. Γενικά.....	90
2.2.2.2. Παρακώλυση και διατάραξη.....	90
2.2.2.3. Ειδικότερα το νόημα της παρακώλυσης.....	91
2.2.2.4. Παρακώλυση των συγκοινωνιών και δημόσιες συναθροίσεις	93
2.2.2.5. Παρακώλυση και παράλειψη.....	97
2.3. Υποκειμενική υπόσταση	99
2.4. Απόπειρα	99
2.5. Συμμετοχή.....	100
2.6. Συρροές.....	101
2.7. Δικαστική άφεση της ποινής	102
2.8. «Κρυπτοαμνηστεία» και ειδική παραγραφή.....	103
3. Παρακώλυση της λειτουργίας άλλων κοινωφελών εγκαταστάσεων.....	104
3.1. Εισαγωγή – Αξιολογικές αντιφάσεις του Ν. 4356/2015.....	104
3.2. Αντικειμενική υπόσταση	104
3.2.1. Κατάστημα ή εγκατάσταση που εξυπηρετούν την προμήθεια νερού, φωτισμού, θερμότητας ή κινητήριας δύναμης στο κοινό... 104	
3.2.1.1. Κατάστημα ή εγκατάσταση	104
3.2.1.2. Νερό, φωτισμός, θερμότητα ή κινητήρια δύναμη.....	105
3.2.1.3. Κοινωφελής εγκατάσταση	105
3.2.2. Παρακώλυση	107
3.3. Υποκειμενική υπόσταση	108

3.4. Απόπειρα – Συμμετοχή.....	108
3.5. Συρροές.....	108
4. Άρθρο 294 – Παύση εργασίας.....	109
4.1. Εισαγωγή.....	109
4.1.1. Η σχέση της διάταξης με τα άρθρ. 292 και 293.....	109
4.1.2. Η αμφίβολη ισχύς του άρθρ. 294.....	112
4.2. Αντικειμενική υπόσταση.....	115
4.2.1. Ιδιαίτερο έγκλημα.....	115
4.2.2. Παύση εργασίας χωρίς έγκαιρη προειδοποίηση.....	116
4.2.3. Κακόβουλη παρέλκυση της εργασίας.....	118
4.2.4. Παρεμπόδιση λειτουργίας κοινωφελών εγκαταστάσεων από την οποία προκαλείται κατάσταση κοινής ανάγκης.....	119
4.3. Υποκειμενική υπόσταση – Ενοχή.....	119
4.4. Απόπειρα.....	122
4.5. Συμμετοχή.....	123
4.6. Συρροές.....	124
5. Οι διακεκριμένες μορφές προσβολών της συγκοινωνίας και των άλλων προστατευόμενων κοινωνικών αγαθών – Πρόκληση κοινής ανάγκης.....	125
6. Παρακώλυση προμήθειας ψωμιού (άρθρ. 296).....	128
6.1. Εισαγωγή.....	128
6.2. Αντικειμενική υπόσταση.....	129
6.2.1. Κατάστημα ή εγκατάσταση που εξυπηρετεί την προμήθεια ψωμιού στο κοινό.....	129
6.2.2. Παρεμπόδιση λειτουργίας.....	130
6.2.3. Πρόκληση κοινής ανάγκης.....	131
6.3. Υποκειμενική υπόσταση.....	131
6.4. Απόπειρα.....	131
6.5. Συμμετοχή.....	132
6.6. Συρροές.....	132
7. Κλοπή ή φθορά σιδηροδρομικού υλικού (άρθρ. 291 παρ. 4).....	132
7.1. Εισαγωγή: Η φθίνουσα ποιότητα της ποινικής νομοθέτησης στη χώρα.....	132
7.2. Υλικό προορισμένο για την εξυπηρέτηση της σιδηροδρομικής συ- γκοινωνίας ή την ασφάλειά της.....	134
7.3. Κλοπή ή φθορά.....	135
7.4. Συρροές.....	136
8. Έκθεση πλοίου σε κίνδυνο με διενέργεια λαθρεμπορίου (άρθρ. 297).....	137
8.1. Προδιάθεση.....	137
8.2. Αντικειμενική υπόσταση.....	137

8.2.1. Ελληνικό πλοίο	137
8.2.2. Εισαγωγή αντικειμένων που η ύπαρξή τους μπορεί να προκαλέσει τον κίνδυνο κατάσχεσης ή δήμευσης του πλοίου ή του φορτίου	138
8.3. Οι προβλέψεις των παρ. 2 και 3 και η σχέση τους με τους γενικούς κανόνες των τοπικών ορίων της ελληνικής ποινικής εξουσίας	141
8.4. Υποκειμενική υπόσταση	142
8.5. Απόπειρα – Συμμετοχή	143
8.6. Συρροές	143
§ 4 Η ΠΟΙΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΝΕΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ (άρθρ. 292Α-292Γ)	145
1. Αντίστροφες μορφές πρόσβασης στον κοινωνικό χώρο: από το άτομο στην κοινωνία	145
2. Εγκλήματα κατά της «ασφάλειας» των τηλεφωνικών επικοινωνιών	148
2.1. Προδιάθεση	148
2.2. Πρόκληση κινδύνου για την ασφάλεια (το απόρρητο) των τηλεφωνικών επικοινωνιών (άρθρ. 292Α παρ. 1)	150
2.2.1. Αντικειμενική υπόσταση	150
2.2.1.1. Έγκλημα συγκεκριμένης διακινδύνευσης	150
2.2.1.2. Τηλεφωνική επικοινωνία	151
2.2.1.3. Ειδικότερα η έκταση της ποινικής προστασίας του απορρήτου	152
2.2.1.4. Οι τιμωρούμενες συμπεριφορές – Η διάκριση από το έγκλημα του άρθρ. 370Α – Έγκλημα κοινώς επικίνδυνο	155
2.2.2. Χωρίς δικαίωμα	160
2.2.3. Υποκειμενική υπόσταση – Ενοχή	162
2.2.4. Απόπειρα	162
2.2.5. Συμμετοχή	163
2.2.6. Διακεκριμένη μορφή – Το ζήτημα της ποινικής ευθύνης του «παρόχου» ή του νόμιμου εκπροσώπου αυτού	163
2.2.7. Συρροές	164
2.3. Παραβίαση διάταξης κανονισμού της ΑΔΑΕ κ.λπ. (άρθρ. 292Α παρ. 2)	166
2.4. Παράλειψη λήψης των αναγκαίων μέτρων για την αποτροπή πράξης της παρ. 1 (άρθρ. 292Α παρ. 3)	168
2.5. Διακεκριμένη ευθύνη από το σκοπό παράνομου περιουσιακού οφέλους ή ζημίας (άρθρ. 292Α παρ. 4)	170
2.6. Δυνατότητα πρόκλησης κινδύνου για θεμελιώδεις αρχές και θεσμούς του Πολιτεύματος ή για απόρρητο που αναφέρεται στην	

ασφάλεια του κράτους ή στην ασφάλεια εγκαταστάσεων κοινής ωφέλειας (άρθρ. 292Α παρ. 5).....	172
2.7. Διάθεση στο εμπόριο κ.λπ. ειδικών τεχνικών μέσων (άρθρ. 292Α παρ. 6).....	174
2.8. Άρση απορρήτου.....	175
3. Η προστασία των πληροφοριακών συστημάτων.....	176
3.1. Εισαγωγή.....	176
3.1.1. Η διεθνής κινητοποίηση για την αντιμετώπιση του κυβερνοεγκλήματος.....	176
3.1.2. Η εισαγωγή της ποινικής προστασίας των πληροφοριακών συστημάτων με το Ν. 4411/2016.....	179
3.2. Παρακάλυψη λειτουργίας.....	183
3.2.1. Προστασία του πληροφοριακού συστήματος.....	183
3.2.2. Πολύτροπο έγκλημα – Η χρήση ψηφιακών δεδομένων ως άγραφο στοιχείο της αντικειμενικής υπόστασης.....	186
3.2.3. Σοβαρή παρεμπόδιση ή διακοπή.....	188
3.2.4. Χωρίς δικαίωμα.....	191
3.2.5. Απόπειρα.....	192
3.3. Διακεκριμένες μορφές: η κοινωνική διάσταση των συστημάτων πληροφοριών.....	193
3.3.1. Τέλεση με χρήση ειδικά σχεδιασμένου εργαλείου – Πρόκληση σοβαρών ζημιών (άρθρ. 292B παρ. 2 στοιχ. α΄ και β΄).....	193
3.3.2. Παρεμπόδιση συστήματος πληροφοριών που χρησιμοποιείται για την παροχή ζωτικής σημασίας αγαθών ή υπηρεσιών στο κοινό.....	195
3.3.3. Τέλεση στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης.....	197
3.4. Ζητήματα συρροής.....	199
3.5. Κατ' έγκληση δίωξη – Πολιτική αγωγή.....	200
4. Το έγκλημα του άρθρ. 292Γ.....	200

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική.....	205
Ξενόγλωσση.....	216